

 cankarjev dom

V Ljubljani, 24. junija 2015

SPOROČILO MEDIJEM

56. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA
www.ljubljanajazz.si

Urška Lukovnjak : Svetloba jazza
Razstava jazz fotografije ob 56. jazz festivalu Ljubljana

Lokacija: Mala galerija CD

Termin: : 1. julij – 30. avgust 2015

Otvoritev: sreda, 1. julija 2015, ob 18. 30

Kontaktne telefoni za izjave:
Urška Lukovnjak – 040 329 159
Brane Kovič – 040 228 036

Razstava obsega 25 črno-belih fotografij, portretov glasbenikov, ki jih je avtorica posnela na naslednjih festivalih: Jazz festival Sarajevo (2011), Lent, Maribor (2013/14), Jazz festival Ljubljana (2014), Jazz and the City, Salzburg (2014), Druga godba, Ljubljana (2014) in Alpen Adria Jazz Festival, Celovec (2014)

Izbor del sta z avtorico pripravila Brane Kovič in Nina Pirnat. .

Besedilo za razstavno publikacijo je prispeval Brane Kovič:

V fotografiji tematski pristop, ki izstopa iz običajnih ikonografskih okvirov, lahko predstavlja izhodišče najrazličnejšim osebnim »zgodbam«, ki dodatno osmišljajo posneto in prikazano. Te zgodbe so toliko bolj prepričljive, kolikor so uglašene na temo, ki je fotografu tudi sicer blizu ali do katere morda čuti enako strastno predanost kot do fotografije same. Eno takih čustvenih razmerij je nesporno razmerje do glasbe, do njenih različnih zvrsti, med katerimi ima jazz prav gotovo posebno mesto.

Miles Davis je nekoč dejal: »Kdor ne mara jazza, sovraži ljudi in ne ve, kaj je življenje.« Fotografirati motive, povezane z glasbo in njenimi izvajalci, predpostavlja visoko stopnjo vživetja v videno in slišano, zlasti skozi prisotnost na koncertih in festivalih, kjer je stik z glasbeniki neposreden, vzdušje neponovljivo, dinamika dogajanja na odru in okrog njega pa dobesedno kliče po ujetju in vizualizaciji trenutkov, iz katerih so sestavljeni posamezni nastopi. Urška Lukovnjak je večino tokrat razstavljenih fotografij posnela prav med festivalskimi izvedbami konkretnih skladb, osredotočena na izraze glasbenikov med igranjem posameznih instrumentov ali med petjem. Okvirno bi torej lahko govorili o portretnih fotografijah, vendar tu ne moremo spregledati avtoričine intence, da preseže preprost kriterij identifikacije in individualizacije upodobljencev ter ga nadgradi z izpostavitvijo dialoga med obema protagonistoma upodobitve, glasbenikom in njegovim instrumentom. Seveda je tu še gledalec, ki s spremljanjem tega dialoga na svoj način postane soudeleženec prizora, čeprav se nahaja izven kadra in ga po vsej verjetnosti (vsaj v večini primerov) ni bilo na kraju, kjer je posnetek nastal. Fotograf v ta trikotniški odnos vstopa kot posrednik, ki pa ni nikoli nevtralen, saj določa pravila igre in nadzoruje njen potek. A v nasprotju z vlogo delilca kart je njegova pozicija participativna, ker načeloma ni podrejena nizu naključij, ampak je ves čas vpeta v scenske in interpretativne koordinate časovnega dispozitiva izvedbe, da bi lahko v izbranem trenutku nastal optimalni posnetek izvajalca oziroma nastopajočega. Živost glasbe se spremeni v metaforično živost fotografije, kar je glede na dejstvo, da je fotografska podoba po svoji naravi statična, pravzaprav oksimoron, »živa« je lahko le njena vsebina, zlasti takrat, ko je podprta z dinamično kompozicijo, torej z adekvatnimi formalnimi rešitvami. Urška Lukovnjak gre tu še korak dlje – njene fotografije, ki so v osnovi črno-bele, so tonsko uglašene v odtenkih, zaradi katerih učinkujejo toplo, s svojsko mehko, ki jim daje pridih poetičnosti. Prav s tem obogati portretne posnetke z razsežnostjo, zaradi katere ima jazz pogosto naravnost magičen učinek na senzibilne poslušalce. Vizualizirati to magičnost ni lahka naloga, kdor se je želi lotiti, se mora zavedati, da jo bo uspešno opravil le, če se bo tudi sam poglobil v izbrano glasbeno zvrst in jo spoznaval karseda neposredno, v živo, tam, kjer se dogaja in kjer je njeno doživetje najbolj intenzivno. Pomemben je tudi kraj dogajanja, ki določa vzdušje in vpliva na razpoloženje tako izvajalcev kot poslušalcev. Toda to so že vprašanja, ki se nanašajo na retoriko podobe, na potencialne interpretacije pomenov izven kadra, onstran robov posameznih fotografij. Ko gledamo fotografije Urške Lukovnjak, jih lahko zaslutimo iz njihove vizualne sugestivnosti, in to toliko bolj, kolikor smo se sposobni vživeti v njihovo formalno strukturo. Ta pa nesporno zahteva aktivnega, emancipiranega gledalca, ki mu nista tuja ne jazz ne fotografija.

Življenjepis

Urška Lukovnjak je bila rojena leta 1993 v Mariboru, kjer je obiskovala osnovno šolo in Konservatorij za glasbo in balet. Trenutno študira glasbeno pedagogiko na Pedagoški fakulteti v Mariboru. S fotografijo se je začela ukvarjati v drugem letniku srednje šole: njene prve fotografije so bile portreti glasbenikov, pozneje se je začela ukvarjati s koncertno fotografijo. Objavlja v časopisih Delo, Dnevnik, Večer in Finance ter revijah Emzin, Ona in 7dni. S tremi fotografijami je sodelovala pri oblikovanju zgoščenk kvarteta Mascara, ameriške flavtistke Nicole Molumby (Awakening – 21st Century Slovenian Flute Music) in študentov graške univerze (Schlagwerk PLUS).

Imela je tri samostojne razstave – na Srednji ekonomski šoli Maribor, v mladinskem kulturnem centru Rdeča ostriga v Škofji Loki in v klubu Kolniškita na Ptujju. Sodelovala je tudi na skupinski razstavi v Celovcu v okviru Alpe Adria Jazz festivala.

Nina Pirnat Spahić
Razstavni program CD
22. 6. 2015